

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **Mgr. M. Š.**, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy – Obvodní ředitelství Praha IV**, se sídlem U Plynárny 972/2, na ochranu před nezákonným zásahem žalované, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 1. 2014, č. j. 11 A 69/2013 - 81, o návrhu žalované na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o:

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] V záhlaví označeným rozsudkem Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) bylo ve výroku I. vysloveno, „*že zásah Policie České republiky vůči žalobci, ke němuž došlo dne 12. 3. 2013 v odpoledních hodinách v Praze 10, Vršovické ulici v blízkosti Vršovického nádraží, kdy byl žalobce donucován, aby předložil svůj občanský průkaz, byl nezákonný*“. Výrokem II. byla žalovaná uložena povinnost *do třiceti dnů od právní moci rozsudku zničit nebo zajistit zničení obrazových záznamů žalobce pořízených dne 12. 3. 2013 při nezákonném zásahu* uvedeném výše a výrokem III. zaplatit žalobci náklady řízení.

[2] Žalovaná (dále „stěžovatelka“) napadla rozsudek městského soudu včasnou kasační stížností, již vytýkala zejména nedostatek pasivní legitimace, nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů, neuvedení důkazů, o něž soud opřel svá skutková zjištění a s tím související absenci úvah při hodnocení důkazů, pominutí tvrzení a důkazů předestřených stěžovatelkou, což ve svém souhrnu způsobilo nezákonnost rozsudku. Navrhla zrušení rozsudku v celém rozsahu a vrácení věci městskému soudu k dalšímu řízení.

[3] Podáním doručeným soudu dne 20. 5. 2014 navrhla stěžovatelka, aby její kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek. Návrh odůvodnila tím, že kasační stížnost podala z relevantních důvodů a Nejvyšší správní soud ji podle jejího názoru shledá opodstatněnou. Splnění povinnosti zničit či zajistit zničení obrazových záznamů žalobce pořízených při nezákonném zásahu by bylo překážkou pro její další soudní obranu a případné další řízení ve věcech služebního poměru se zasahujícími příslušníky, k němuž by na základě rozhodnutí soudu mohlo dojít. Výkon rozhodnutí by tedy byl v rozporu s veřejným zájmem a přitom je zřejmé, že přiznání odkladného účinku by pro žalobce neznamenovalo žádnou újmu.

[4] Žalobce k návrhu na přiznání odkladného účinku uvedl, že neobsahuje žádné skutečnosti, které by naplňovaly podmínky pro přiznání odkladného účinku. Domníval se, že stěžovatelka žádné řízení ve věcech služebního poměru policistů nezahájila a zahájit nehodlá, neboť kvůli marnému uplynutí lhůty odpovědnost policistů za kázeňský přestupek již zanikla. Sporný videozáznam je navíc doslovně přepsán ve stížnostním spisu. Žalobce spatřoval skutečný důvod podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti v tom, že proti žalované zahájil exekuční řízení, neboť nesplnila povinnost uloženou jí soudním rozhodnutím a nevyplatila mu náklady řízení ve výši 2000 Kč.

[5] Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“) kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Podle ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Podle ustanovení § 73 odst. 3 s. ř. s. se přiznáním odkladného účinku pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.

[6] Jak již dříve Nejvyšší správní soud ve své četné judikatuře konstatoval, poskytují soudy ve správním soudnictví primárně ochranu subjektivním veřejným právům a rovněž institut odkladného účinku je koncipován především jako dočasná procesní ochrana žalobce – účastníka správního řízení – před okamžitým výkonem pro něj nepříznivého rozhodnutí, jsou-li pro to splněny zákonem předepsané podmínky. Situace, kdy bude možno dovozovat vznik nepoměrně větší újmy na straně žalovaného správního orgánu v důsledku rozhodnutí krajského soudu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, tak budou nepochybně představitelné na straně žalovaného správního orgánu v poněkud omezenější míře, než jak tomu bude na straně žalobce. [Podle dosavadní judikatury Nejvyššího správního soudu tak např. nelze spatřovat nenahraditelnou újmu způsobenou žalovanému (dle dřívější dikce § 73 odst. 2 s. ř. s.) v tom, že mu bude krajským soudem uložena povinnost vyplatit žalobci dávku důchodového pojištění, přeplatek na dani apod. (srov. usnesení ze dne 20. září 2006 č. j. 6 Ads 99/2006 - 33 či usnesení ze dne 5. ledna 2005 č. j. 1 Afs 106/2004 - 49, publ. pod č. 982/2006 Sb. NSS, dostupné na www.nssoud.cz)].

[7] V nyní posuzovaném případě městský soud závazně určil, že zásah stěžovatelky spočívající v donucování žalobce k předložení občanského průkazu v konkrétní situaci (určené časem a místem) byl nezákonný. Takový výrok nezakládá žalované přímo žádné povinnosti, u nichž by bylo možno uvažovat o výkonu rozhodnutí, a ani jiné právní následky bezprostředně s nabytím právní moci rozsudku nenastávají. Výrok soudu deklarující nezákonnost provedeného zásahu veřejné moci, který již netrvá, má v první řadě význam jako satisfakce pro osobu jím dotčenou, ale působí i jako interpretační vodítko do budoucna tím, že zpřesňuje meze, v nichž je veřejná správa oprávněna uplatňovat svou zákonnou pravomoc. Přestože to není zcela vyloučeno (např. když respektování závazného názoru soudu zásadně mění dosavadní správní praxi), pozastavení účinků rozhodnutí soudu do konečného vyřešení věci zde bude připadat v úvahu jen zcela výjimečně. Stěžovatelka ostatně ve vztahu k deklaratornímu výroku městského soudu vznik jakékoli újmy ani netvrdila.

[8] Výrok ad II. zavazuje stěžovatelku ke zničení obrazového záznamu jednání žalobce pořízeného policistou proto, že v důsledku výroku deklarujícího nezákonnost zásahu ztratilo opodstatnění uchovávání záznamu jednání osoby, proti níž bylo nezákonně zasaženo (záznam podle soudu nebyl pořízen k dokumentování úkonu policisty v rámci jeho zákonné pravomoci, ale mimo ni). Stěžovatelka v kasační stížnosti zpochybňuje náležité zjištění skutkového stavu věci

pokračování

městským soudem. Namítá-li, že se incident udál jinak, tedy brojí-li proti skutkovým otázkám, může předmětný obrazový a zvukový záznam v řízení sloužit jako důkaz o části skutkového děje. Nejvyšší správní soud je toho názoru, že jeho zničení v souladu s výrokem městského soudu by mohlo způsobit újmu stěžovatelce tím, že přijde o možnost prokazovat pomocí tohoto důkazního prostředku svou verzi skutkového děje, o níž se domnívá, že by mohla vést k jinému závěru o povaze proběhnuvšího zásahu. Naproti tomu práva žalobce, jehož chování je předmětem záznamu, nedojdou významnější újmy tím, že se zničení záznamu uchovávaného žalovanou, i když bude shledáno důvodným, oddálí do konečného vyřízení věci. Újmu stěžovatelky shledává Nejvyšší správní soud nepoměrně větší, než újmu protistrany. Jelikož nespátřuje ani rozpor s veřejným zájmem, uzavírá, že byly naplněny zákonné podmínky § 73 odst. 2 s. ř. s. pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[9] Tvrzení stěžovatelky o využitelnosti záznamu pro účely případného řízení ve věci služebního poměru zasahujících policistů může nasvědčovat tomu, že je ve veřejném zájmu jej uchovat. Žalovaná svým procesním postupem však jednoznačně dává najevo, že nesouhlasí s posouzením zásahu jako nezákonného, takže do konečného vyřízení věci nelze očekávat její iniciativu v postihu zasahujících policistů podle služebního zákona. Pokud však rozsudek městského soudu v přezkumu obstojí, připadá v úvahu i využití záznamu pro navazující řízení. Vzhledem k tomu, že návrh na přiznání odkladného účinku neobsahuje bližší zdůvodnění, proč i pro takové jiné řízení by předmětný záznam byl nepostradatelný, považoval zdejší soud tuto argumentaci pouze za podpůrnou ve vztahu k doložení souladu dočasného odložení účinků pravomocného soudního rozhodnutí s veřejným zájmem. Sama o sobě by k vyhovění návrhu nevedla.

[10] Tímto rozhodnutím Nejvyšší správní soud nijak nepředjímá, jak bude rozhodnuto ve věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. června 2014

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu